

SM68

Over het compromis tussen polderen en polarisatie

Er is veel te zeggen over polderen versus polarisatie, vooral als het gaat om grote, veelomvattende problemen als milieuvervuiling, vernietiging van de biodiversiteit en klimaatverandering. Met alleen maar oeverloos discussiëren waarbij iedereen de kans krijgt eindeloos steentjes bij te dragen komen nergens. Maar als we al die zichzelf overschreeuwen partijen tegenover elkaar zetten om hun ruzies uit te vechten, zijn we nóg verder van huis. Is hier een middenweg te vinden?

Laat ik inderdaad eens proberen een derde variant te introduceren: de 'prinsemarij'. Dat is een sjiek woord voor 'politie en justitie' dat uit beeld is geraakt, maar wat mij betreft direct weer mag worden ingevoerd. Want er moet subiet een wetenschappelijke 'umpire', (arbiter, scheidsrechter) aan het debat worden toegevoegd. Waar we sowieso vanaf moeten, is dat 'er niks mis is met ideeënstrijd' en dat 'mensen de ruimte moeten krijgen om hun standpunten keihard te laten clashen'. Er is van alles mis met de ideeënstrijd; dat debat heeft overduidelijk gefaald en is in nutteloos kibbelen en schelden ten onder gegaan.

Dit is wat ik vind dat er moet veranderen aan het rationeel discours:

- 1. Voorafgaande aan het debat moeten alle partijen akkoord gaan met een onafhankelijke arbiter: de wetenschappelijke methode. Deze zal worden vertegenwoordigd door een wetenschapper met een bewezen staat van dienst.*
- 2. Iedere deelnemer die zich hier niet naar wil voegen moet subiet uit het debat worden verwijderd. Er is geen ruimte voor persoonlijke meningen of onderbuikgevoelens.*
- 3. Alle gesprekken worden gevoerd op basis van observatie, onderzoek, feiten en bewijs. Als er een nieuwe hypothese op tafel wordt gelegd dan wordt dit duidelijk aangegeven.*
- 4. Iedereen moet openlijk de eigen theorie, hypothese, aanpak, benadering, systeem of methode falsifiëren.*
- 5. Voorafgaande aan het debat worden de objectieve wetenschappelijke feiten van een probleem gepresenteerd. Zij vormen de basis van het debat en iedereen dient zich hieraan te conformeren.*

6. *Het uiten van dogmatische uitspraken moet te allen tijden worden geweerd. Wetenschap is wars van dogma. Voortschrijdend inzicht is de basis van het wetenschappelijk debat.*

7. *De arbiter, de wetenschap en de wetenschappelijke methode hebben het laatste woord. Als iemand zijn emoties wil uiten is dat natuurlijk prima, want we zijn allemaal mensen. Maar uiteindelijk zal de rede, de logica en het rationeel discours moeten prevaleren.*

8. *Het debat moet zich richten op het oplossen van problemen, zodanig dat ze kunnen worden opgeschaald op mondiaal niveau. Supralokale, zelfs regionale ideeën en oplossingen moeten stevast worden gevolgd door de vraag: ‘does it scale?’ Als het niet kan worden opgeschaald moet het worden verworpen.*

9. *Er wordt geen tijd uitgetrokken voor spijt, verwijten of andere kift. Kennis van de geschiedenis is er alleen om te voorkomen dat ze zich herhaalt.*

10. *Voor elk debat geldt het volgende adagium:*

‘Elk probleem heeft een oplossing. Als een probleem geen oplossing heeft, is het geen probleem maar een feit’.

In dat geval geldt een secundair adagium: QWAIAMO. (Spreek uit: ‘kwajamo’):

‘Quit Wining About It And Move On’

Als we het tempo waarin het rationeel discours afkalft niet snel een halt toeroepen, dan gaan we aan grenzeloze onwetendheid en ongelooflijke stupiditeit ten onder.

Meer weten?

<https://www.demensalsgrens.nl>

‘De mens als grens — Over de onbuigzame barrières van ons bestaan’.